Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” број 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11), член 21 став 2 и член 22 став 2 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија” број 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12 и 100/12) и член 7 алинеја 5 од Законот за стручно образование и обука („Службен весник на Република Македонија” број 71/06, 117/08, 148/09 и 17/11), министерот за образование и наука донесе наставна програма по ***Технологија на изработка на облека*** за **II година**, текстилно-кожарска струка – образовен профил конфекциски компјутерски оператор за учениците во средното стручно образование.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

НАСТАВНА ПРОГРАМА

ТЕХНОЛОГИЈА НА ИЗРАБОТКА НА ОБЛЕКА

II ГОДИНА

ТЕКСТИЛНО-КОЖАРСКА СТРУКА

Конфекциски компјутерски оператор

Скопје, 2012 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИСКИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: ТЕХНОЛОГИЈА НА ИЗРАБОТКА НА ОБЛЕКА

1.2. Образовен профил и струка
1.2.1. Образовен профил: конфекциски компјутерски оператор
1.2.2. Струка: текстилно-кожарска

1.3. Диференцијација на наставниот предмет
1.3.1. Карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет
1.4.1. Втора

1.5. Број на часови на наставниот предмет
1.5.1. Број на часови неделно: 2 часа
1.5.2. Број на часови годишно: 72 часа

1.6. Статус на наставниот предмет
1.6.1. Задолжителен

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

По совладувањето на наставната програма по предметот **технологија на изработка на облека**, ученикот стекнува знаења и се оспособува:

- да ја познава поделбата на технологијата за изработка на облеката;
- да го разбира значењето на фазата подготовка во технолошкиот процес на производство на облека;
- да ја познава конструкциската подготовка за производство на облека;
- да го опишува технолошкиот процес на кроење;
- да ја познава поделбата на машините за шиење;
- да ја познава класификацијата на машинските бодови и шевови,
- да ја познава примената на видовите машински бодови и шевови;
- да ја објаснува функцијата на составните делови на обичните машини, специјалните машини за шиење, шивачите автомати и агрегати;
- да развива вештини за тимска работа и лична одговорност;
- да ги чува и одржува средствата за работа кои се користат за изработка на облека.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За успешно совладување на целите по предметот **технологија на изработка на облека**, потребни се знаења од наставните предмети: технологија на текстил и кожа, текстилно-кожарски суровини, техничко цртање и машински елементи од I година и практична настава, естетско обликување на облека и основи на конструкција на облека од II година.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структуирање на содржините за учење

Тематски целини	Број на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
1. КОНСТРУКЦИСКА ПОДГОТОВКА ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ОБЛЕКА	**18**	– да ги познава принципите на креирање нов модел на облека и усовршување на постоечките модели; – да ја објаснува конструкцијата на темелен крој, класично и компјутерски, (мануелно и со користење софтвер); – да знае да ги опише по делови сите карактеристики на предметот за облекување (опис на моделот); – да ги познава начините на зголемување и намалување на кроевите (мануелно и со користење PDS софтвер);	– објаснување на принципите на креирање и обликување на облека; – презентирање цртеж од конструкција на темелен крој, конструиран мануелно и компјутерски; – давање пример за опис на модел на облека; – истакнување на потребата од зголемување и намалување на кроевите од моделот; – прикажување цртежи од видови кројни слики; – демонстрирање компјутерски пакет за компјутерско	Основи на конструкција на облека Практична настава Естетско обликување на облека Технологија на текстил и кожа Текстилно-

		– да ја познава изработката и примената на различните типови кројни слики; – да ја познава компјутерската изработка на кројната слика; – да го познава начинот на обележување кројна слика; – да ги пресметува параметрите на кројна слика; – да го утврдува трошокот на материјалот; – да го истакнува значењето на стандардизирање на новите делови од моделот и изработката на прописите за квалитет;	создавање кројна слика; – покажување на комплетно изработена кројна слика; – пресметување параметри на кројна слика; – објаснување на начините на утврдување на трошокот на материјалот; – укажување на потребата од стандарди и прописи што се значајни за квалитетот на конфекцискиот производ; – организирање посета на конфекциска компанија во делот за техничка подготовка за производство на облека	кожарски суровини
2. ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС НА КРОЕЊЕ НА ОБЛЕКАТА	**20**	– да ги наведе работните операции во кројачница по редослед на извршување; – да ја познава подготовката на материјалот за кроење; – да ги објаснува постапките на постилање на материјалот; – да ја пренесува кројната слика на материјалот (мануелно); – да ги објаснува современите системи за кроење; – да ја познава подготовката за	– објаснување на редоследот на извршување на работните активности во кројница; – покажување подготовка на материјалот за кроење; – опишување постапки на постилање на материјалот; – покажување начини на пренесување на кројната слика на материјалот; – покажување технички скици од средствата за кроење; – истакнување на значењето на	Практична настава Техничко цртање и машински елементи Технологија на текстил и кожа Текстилно-

		шиење; – да ја согледува потребата од фронтално фиксирање	подготовката за шиење; – објаснување постапки на фронтално фиксирање; – организира посета на кројачница во конфекциска компанија.	кожарски суровини
3. ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС НА ШИЕЊЕ (конци за шиење, машински бодови и шевови за шиење, машини за шиење-обична шивачка машина, специјални машини, автомати и агрегати)	**34**	– да ја познава поделбата на машините за шиење; – правилно да избира конец за шиење според материјалот; – да ги познава типовите конци за шиење; – да ги познава основните машински бодови; – да го објаснува принципот на создавање на основните машински бодови; – да ги препознава типовите машински шевови; – да ги истакнува карактеристиките на машинските шевови; – да ги именува составните делови на обичната машина за шиење; – да ја објаснува функцијата на составните делови на обичната машина за шиење; – да ја познава намената и поделбата на специјалните машини за шиење, шивачките	– Презентирање шема за поделба на машините за шиење ; – демонстрирање колекција од конци за шиење; – цртање на основните машински бодови и прикажување слики; – презентирање шема на формирање основни машински бодови; – потенцирање на примената на машинските шевови; – демонстрирање компјутерска симулација на формирање основни машински бодови; – прикажување шема на обична машина за шиење и на поединечните составни елементи на обичната машина за шиење; – презентирање шеми и слики	Техничко цртање и машински елементи Технологија на текстил и кожа Текстилно-кожарски суровини

		автомати и агрегати.	од специјални машини за шиење, шивачки автомати и агрегати; – организира посета во конфекциска компанија.	

4.2. Наставни методи и активности на учење

Согласно со целите на наставниот предмет **технологија на изработка на облека,** наставникот применува современи интерактивни методи во зависност од тематската целина, односно наставната содржина, кои се засновани на предавање: презентација, демонстрација, цртање, набљудување, дискусија и др. Овие методи се користат со примена на фронтална и индивидуална форма на работа, работа во групи и парови, проследени со користење на соодветни наставни средства и помагала.

Во текот на наставата, наставникот ги презема следниве активности: планира, презентира, објаснува, демонстрира, црта, дава упатства за работа, опишува, анализира, поставува прашања, споредува, ги користи претходно стекнатите знаења на ученикот, ја следи работата на ученикот, го мотивира ученикот, ги оценува постигањата на ученикот и др.

Во текот на наставата, активноста на ученикот се состои во слушање, дискутирање, набљудување, споредување, прибележување, демонстрирање, изработување домашни задачи и друго.

4.3. Организација и реализација на наставата

Воспитно-образовната работа по наставниот предмет **технологија на изработка на облека** се реализира преку стручно-теоретска настава во специјализирана училница, односно кабинет-училница, која е опремена со соодветните наставни средства. Образовните активности се организирани во две полугодија, преку неделен распоред на часовите. Бројот на часовите кој е даден за одделните наставни целини (во точка 4.1. од овој документ), опфаќа часови за обработка

на нови наставни содржини, повторување и утврдување, како и посета на конфекциски фабрики на трговските друштва од текстилната дејност и саеми за текстил и мода.

4.4. Наставни средства и помагала

За поефикасно постигнување на целите по наставниот предмет **технологија на изработка на облека,** се применуваат разни наставни средства, помагала и материјали. Во зависност од наставната содржина се користи: графоскоп, компјутери, шеми, модни списанија и други наставни средства и помагала кои се предвидени според Нормативот за наставни средства и помагала.

За поуспешно совладување на целите на предметот, се користи соодветна литература и тоа: учебници и учебни помагала, Интернет, наставни материјали подготвени од страна на наставникот, како и дополнителна литература за наставникот.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигањата на ученикот се врши преку следење и вреднување на стекнатите знаења континуирано во текот на целата учебна година, усно, со проектни активности и преку тестови на знаења. Оценувањето се врши според законската регулатива.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Наставникот по наставниот предмет **технологија на изработка на облека** треба да ги поседува следниве персонални, професионални и педагошки карактеристики: да е психофизички здрав, да го применува литературниот јазик и писмото на кои се изведува наставата, да е комуникативен, отворен за соработка, да има соодветно професионално образование, со или без работно искуство, да ја сака педагошката работа, да е добар организатор, креативен, да ја почитува личноста на ученикот, да е подготвен за примена на иновации во воспитно-образовната работа.

6.2. Стандард за наставен кадар

Наставата по **технологија на изработка на облека** ја реализираат кадри со завршени студии по:

- технологија – конфекциска насока или конфекциско инженерство;
- технологија – текстилна насока или текстилно инженерство;
- технологија – насока дизајн и инженеринг на облеката.

Исто така, потребно е да имаат здобиена педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард за простор

Наставата по **технологија на изработка на облека** *се* реализира во специјализирана училница која е опремена според Нормативот за простор и опрема за образовниот профил *конфекциски компјутерски оператор* и во конфекциските компании.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: март 2012 година

7.2. Состав на работната група:
1**.** Лепа Трпческа, раководител, советник во Центар за стручно образование и обука – Скопје;
2. Д-р Горан Дембовски, професор на Технолошко-металуршки факултет - Скопје;
3. Васил Костов, дипл.инженер, наставник, СОУ,,Димитар Мирасчиев" – Штип;
4. Виктор Василев, дипл. инженер, вработен во АФГ (Astibo Feshion Group), социјален партнер.

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

8.1. Датум на започнување: 01.09.2012 година

Одобрил:
Зеќир Зеќири, директор

9. ПОТПИС И ДАТУМ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по ***технологија на изработка на облека*** за **II година**, текстилно-кожарска струка– образовен профил конфекциски компјутерски оператор за учениците во средното стручно образование, на предлог на Центарот за стручно образование и обука ја донесе Министерот за образование и наука со бр.11-4797/6

Министер,

на ден, 15.11.2012 година
Скопје

_____
м-р Панче Кралев